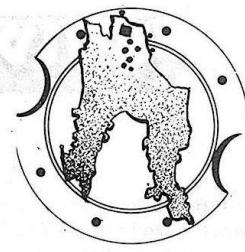

Παιδιά του χορευτικού ομίλου Καρυέων, μικρά και μεγάλα κάτω από τα ιστορικά τελετάνια της Παναγίας. (φωτογραφία Θόδωρου Σ. Σταθάκη)

Καρυές

Η ΑΡΑΧΟΒΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΝΩΝΑ Τ. ΔΗΜΟΥ ΟΙΝΟΥΝΤΟΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ • ΕΤΟΣ 60 • ΦΥΛΛΟ 29 • ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ - ΟΚΤΩΒΡΗΣ - ΝΟΕΜΒΡΗΣ 1992 • ΨΑΡΡΩΝ 10 ΚΗΦΗΣΙΑ 145 61

Τα κάλαντα

Η προέλευσή τους και ο τρόπος με τον οποίο εψάλλοντο παλιά στο Δήμο Οινούντος

Για το έθιμο των καλαντών αν και υπάρχουν ενδείξεις ότι υπήρχε σε πλήθος λαών και σε εποχή προγενέστερη της αρχαίας Ελλάδας, βέβαια είναι ότι αυτά καθιερώθηκαν κυρίως κατά τη ρωμαϊκή εποχή και ιδιαίτερα από τα μέσα του 2ου π.Χ. αιώνα και μετά.

Καλένδες ή Καλάνδες ονομάζονταν στην αρχαία Ρώμη, η πρώτη ημέρα κάθε μήνα λόγω μιας τελετουργικής διαδικασίας που συνηθίζοταν στο Καπιτώλιο με πρωταγωνιστή πάντοτε τον νεότερο ποντίφρεκτα.

Η τελετή αυτή είχε την προέλευσή της στη ρωμαϊκή εποχή και συγκεκριμένα σ' εκείνη που ο μήνας αντιστοιχούσε σε χρόνο ίσο με τον χρόνο μιας πλήρους περιφοράς της σελήνης γύρω από τη γη. (Σεληνιακός μήνας).

Να σημειώσουμε εδώ ότι η συνηθισμένη και σήμερα ακόμη φράση «παραπέμπεται κάτι στις Ελληνικές καλένδες» δεν σημαίνει τίποτε άλλο από την αναβολή πραγματοποίησής του στο δημητεκό, μιας και στους Ελληνικούς μήνες Καλένδες δεν υπήρχαν.

Περιφέρομετες από τις Καλένδες αυτές ήσαν οι Ιανουαρίες κατά τις οποίες εορτάζετο ο ερχόμος του νέου έτους.

Σ' αυτές ανταλλάσσονταν επισκέψεις μεταξύ συγγενών και φίλων, προσφέρονταν δώρα, όπως μέλι, ξερά σύκα, χουρμάδες, χυλός, μικρά νομίσματα και σε παλιότερες εποχές υπήρχε η συνήθεια να χτυπούνται τους νοικοκυράους με χλωρά κλαδιά δέντρων, για να τους μεταδώσουν την ανθηρότητα των φυτών.

Στις συναναστροφές αυτές όφειλαν όλοι να είναι προσεκτικοί στις εκφράσεις τους και στις κινήσεις τους, για να μη γίνουν κακοί οικονού του ερχόμενου έτους.

Οι ψάλλοντες τα κάλαντα, κατά κανόνα παιδιά και νέοι, έφεραν συχνά μαζί τους διάφορα μικροαντικείμενα όπως: χάρτινα φαναράκια που συμβόλιζαν αστέρα, μικρά πλοία που τα συσχέτιζαν με το πλοίο της αρχαίας γιορτής των ανθεστηρών, τα οποία συμβόλιζαν τον ερχόμο του Διονύσου, θεού της βλάστησης, ομοιώματα σπιτιών, εκκλησιών, φάντασης κ.ά. και τα έψαλλαν με συνοδεία μουσικών οργάνων με τη συνοδεία μόνο του γνωστού μεταλλικού τριγύρουν.

Και αυτά βέβαια σε ότι αφορά στα πρωτοχρονιάτικα κάλανδα κατά την προχριστιανή περίοδο. Με την επικράτηση του Χριστιανισμού όμως, προκειμένου η Εκκλησία να εκτοπίσει πολλές από τις εκδηλώσεις αυτές, που κατά κανόνα ήσαν ειδωλολατρικές, όρισε οι μέρες αυτές να εορτάζονται Χριστιανικά.

Έτσι, από την εποχή αυτή και μετά, άρχισαν σιγά-σιγά παραλληλά προς τα πρωτοχρονιάτικα – που ήσαν πρωτοχριστιανικά – να δημιουργούνται τα Χριστογεννιάτικα και τα κάλαντα των Φώτων.

Το έθιμο αυτό χωρίς ποτέ να παρουσιάσει την παραμικρή κάμψη, συνεχίστηκε έκτοτε και, αναλλοίωτο θα λέγαμε, έφθασε μέχρι των ημερών μας.

Πολλές είναι οι παραλλαγές που ψάλλονται και σήμερα τα κάλαντα στις διάφορες περιοχές της πατρίδας μας, τόσο τα Χριστογεννιάτικα όσο και εκείνα της πρωτοχρονιάς και των Φώτων.

Αν και σε διάφορες συλλογές ποιημάτων και τραγουδών μπορεί να βρει κανείς πλήθος τέτοιων παραλλαγών, παραβέτω εδώ την αρχή σε μερικές από αυτές.

Των Χριστουγέννων

Χριστούγεννα πρωτούγεννα πρώτη χαρά στον κόσμο για βγάτε, δέτε, μάθετε, πού ο Χριστός γεννάται.

ή

Καλήν εσπέραν ύρχοντες αν είναι ορισμός σας

Χριστού την θεία γέννηση να πω στ' αρχοντικό σας.

Του Αγίου Βασιλείου

Άγιος Βασίλης έρχεται από την Καισαρεία βαστά εικόνα και χαρτί χαρτί και καλαμάρι

ή

Ταχειά ταχειά ν' αρχιμηνιά

ταχειά ν' αρχή του χρόνου

ή

Αρχιμηνιά κι' αρχιχρονιά κι' αρχή του Γεναρίου κι' αρχή που βγήκε ο Χριστός στη γη να περπατήσει εβγήκε και χαιρέτησε όλους τους ζευγολάτες

κι ο πρώτος που χαιρέτησε ήταν ο Άγιος Βασίλης

ADELPHOTIS ARAHOVITON «Α.Ε. KARYAE»

P.O. Box 354 Stn. F, Toronto, Ontario MAY 2L7

Ο πρόεδρος και τό Δ. Συμβούλιο εύχονται σε όλους τους Αραχούτες της Ελλάδας και του εξωτερικού Καλά και Ευλογημένα Χριστούγεννα και το 1993 ευτυχισμένο.

ΕΤΗΣΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ 27 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1993: Ετήσιος & αποκριάτικος χορός (Μακαρόνάδα) στο Orion Seafood & Steak House 8005 Dixie rd. (Dixie & Steeles).

ΚΥΡΙΑΚΗ 30 ΜΑΪΟΥ 1993: Λειτουργία & picnic στο Πάρκο «Karyae Village».

ΣΑΒΒΑΤΟ 24 ΙΟΥΛΙΟΥ 1993: Πανηγύρι στο πάρκο «Karyae village».

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΙΟΥΛΙΟΥ 1993: Πανηγύρι στο πάρκο «Karyae

Ακολουθούμεντα μετά έπαινοι και υπέροχες προσφέρεις με την ηλικία και το επιγέγοντα όπως:

Κυρά ψηλή, κυρά λιγνή, κυρά καμαροφούρδα πήρες τα ρόδα απ' τη ροδιά τ' ασπρούδι από το χιόνι πήρες και το ματόφρουδο από το χελιδόνι.

ή
Για κάποιον από τους γιους της οικογένειας:
'Ελα και ας το παινέσουμε τούτο το παλικάρι
όπ' έχει πλάτες γι' άρματα κι' αρμούς για το λιθάρι
και χέρια γοργούριστα να ρίγουν τη σαΐτα
να σαιτεύουν τα πουλιά και τ' ουρανός μεράκια.

Και τελειώνουν για ευνόητους λόγους με στίχους σαν τους παρακάτω:

Αφέντη μου ευγενικέ, π' έχεις μεγάλη χάρη
που σ' έχουμε στον τόπο μας σαν το λαμπτρό φεγγάρι
άνοιξε το πουγκάκι σου το μαργαριταρένιο
αν έχεις γρόσια δόση μας τα, αν έχεις και παράδεις
αν έχεις και γλυκό κρασί βγάλε να μας κεράσεις.
ή
Σ' αυτό το σπίτι π' ήρθαμε, πέτρα να μην ραγίσει
κι' ο νοικοκύρη του σπιτιού χίλια χρόνια να ζήσει.

Αν συμβεί όμως καμία φορά να μην γίνουν δεκτοί από κανένα τασιγκούνη ή δύστροπο, χωρίς να χάσουν τον ρυθμό και την ψυχραίμη τους δεν διστάζουν να τον στολίσουν κι' αυτόν αναλόγως απευθύνοντας στίχους σαν τους:

Αφέντη μου στην κάπητα σου χιλιές χιλιάδες ψεύρες
άλλες γεννούν, άλλες κλωσσούν κι' άλλες αυγά μαζώνουν.
Θα τελειώσουμε με τα κάλαντα όπως αυτά εψάλλοντο παλιότερα στα χωριά του Δήμου Οινούντος.

Αρχηγημά κι' αρχιχρονιά κι' αρχή του Γεναρίου
Άγιος Βασίλης έρχεται από την Καισαρεία,
βαστά εικόνα και χαρτί, καραμάρι και καλαμάρι

Τον ουρανό έχει χαρτί, τη θάλασσα μελάνι
και το μικρό του δάχτυλο το χειρί ωραίο κοντύλι.

Βασίλη, ποδένες έρχεσαι και ποδένες κατεβάνεις;
Από τη μάνα μ' έρχομαι και στο σχολείο πηγάνω.

Κάτσε να φας, κάτσε να πιες, κάτσε να τραγουδήσεις.
Εμένα οι καλοί γονείς δεν μαθαν τραγούδια, παρά μέθαν γράμματα και ψαλμωδίες μεγάλες.

Κάτσε να ειπεις τ' αλέρηθρο να πεις τον α' Βασίλη
και το ραβδόκιο ακούμπησο να ειπει τον α' Βασίλη
Ξερό ήταν το ραβδάκι του χλωρούς βλαστούς πετάει.

κι' απέναντος χλωρούς βλαστούς πουλάκια κελαΐδουσαν.
δεν είν' περδίκια μοναχά, μον' είν' και περιστέρια
χρυσών αετών μπαγιόζωνται πάνω να τον χαρεψήσουν.

Ο μπροστινός τον χαρεψά την άγιον Βασίλη.
Εδώ μας είνται κι' ήρθαμε να ρθούμενος και του χρόνου
οπού ναι σπίτια τρίπατα κι' αυλές μαρμαρωμένες,
τα παραθύρια φύλνισαν κι' οι πόρτες ασημένιες.

Χρυσός αετός μπαγιόζωνται ραγίστη το φερό του,
ραγίστη κι' η φτερούγα του το χρυσοφέρουσγ του.
Εκατόν και διαλάλισες διάλι

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Η **Βούλα** και ο **Πάνος Βαρελάς** (από το Βασαρά) που εργάζεται στην Εταιρία Τσοχώνη (Ταύλανδη) απόχθησαν αγοράκι, στην Αθήνα.
- Στις 9.8.92 ο **Παρασκευάς** και η **Κική Βλήττα** (από τη Βαρβίσα) απόχθησαν κοριτσάκι, στη Μελβούρνη.
- Ο **Στάθης** και η **Διαμάντη Πανταζή** απόχθησαν το πρώτο τους παιδί (κοριτσάκι), στη Μελβούρνη. — Στις 7.11.92 ο **Χρήστος** και η **Μαριούλα Χαραλάμπους** (κόρη του Ανδρέα Απ. Ντάρμου) απόχθησαν αγοράκι, στη Μελβούρνη.
- Η **Αγγελική** και ο **Κώστας Παπασταύρος** απόχθησαν αγοράκι, στις Καρυές.

Na ζήσουν τα νεογέννητα!

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

- Στη Σπάρτη αρραβωνιάστηκε ο **Βασίλης Πάνου Χονδρόπουλος** με την **Ελένη Πλωρίτη**.
- Στις 29.8.92 αρραβωνιάστηκε στην Μελβούρνη η **Ποτούλα Κυριακοπούλου** (κόρη της Δήμητρας Σταυροπούλου από το Τσούνι) οικονομολογός με το **Γιάννη Μαρινόπουλο**, υφηγητή Πανεπιστημίου.

Συγχαρητήρια!

ΓΑΜΟΙ

- Ο **Θόδωρος Ευαγ. Βατσέλας**, επιχειρηματίας, γιος της Ελένης Φλώρη, παντρεύτηκε στην Αθήνα, στις 11.9.92, με τη **Μαρία Μπρα**, καθηγήτρια Αγγλικών.
- Ο **Δημήτρης Παπαζαφειρόπουλος**, γιος της Τασίας Λιανού, από τη Βαμβακού, δασικός υπάλληλος, παντρεύτηκε στις 26.9.92 στη Βέρροια με την **Ειρήνη Κολέτσα** επίσης δασικό υπάλληλο.
- Στις 18.6.92 παντρεύτηκε στο Μαρούσι η **Αργυρώ Ανάργ. Τρουποσκιάδου**, υπάλληλος ΟΤΕ, με τον **Ευάγγελο Φρόνιμο**, επιχειρηματία.
- Στις 22.8.92 παντρεύτηκαν στο Αλεποχώρι Αρκαδίας ο **Χαράλαμπος Ανδρ. Μένταυλος** με τη γυμνάστρια **Βασιλική Αγγουρά**. Το τραπέζι του γάμου και το γλέντι έγιναν στις Καρυές.

Na ζήσουν ευτυχισμένοι

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Πέθανε στην Αμερική ο **Νικόλαος Δ. Μαθαίος** 67 ετών. Ή σύζυγός του **Αγγελική** και τα παιδιά του Διαμάντη και Πάνος τον συνόδεψαν και τον εκήδεψαν στην αγαπημένη του πατρίδα, τη Βαρβίσα.
- Στις 29.5.92 πέθανε και κηδεύτηκε στο Toronto ο **Χρήστος Βασ. Μαχαίρας**, 87 ετών.
- Στα Βρέσθενα πέθανε και κηδεύτηκε ο **Αγησίλαος Δημαράς**, 58 ετών, στις 28.8.92.
- Στη Βαμβακού πέθανε και κηδεύτηκε ο **Δημήτριος Ζαχαρόπουλος**, 72 ετών.
- Στη Μεγάλη Βρύση πέθανε ο **Ηρακλής Ανδριτσάκης** 78 ετών (29.8.92).
- Στις 17.10.92 πέθανε στην Αράχοβα η **Βασιλική χήρα Σαράντου Σταθάκη** 82 ετών, μια καλή, αλλά βασανισμένη και πικραμένη γυναίκα, αφού σε ηλικία 24 ετών έμεινε χήρα με 4 παιδιά και πριν από 2 χρόνια έχασε τη γιο της Γιώργο 60 ετών στο Chicago. Από την Atlanda HΠΑ ήρθε ο γιος της Θεόδωρος, για να την συνοδεύσει, στην τελευταία της κατοικία.
- Στις 12.10.92 πέθανε στην Αθήνα η **Χριστίνα σύζυγος Αντώνη Πρεκεζέ**, από τον Άγιο Βασίλη Κυνουρίας, μια αραχοβιτόνυφη που την είχαν αγαπήσει συγγενείς, φίλοι, γείτονες και όλο το χωριό. Ο θάνατός της άφησε βαθιά θλίψη στον άντρα της και στο γιο της Στέλιο 20 ετών, που υπηρετεί τη θητεία του.
- Την 1η Νοεμβρίου σκοτώθηκαν σε αυτοκινητιστικό ατύχημα στη Σκάλα Λακωνίας ο Αραχοβίτης **Ιωάννης Παναγιωτακόπουλος** (ή Ντανές) 62 ετών και η σύζυγός του Μαρία 55 ετών, από το Παλιοχώρι Κυνουρίας βυθίζοντας σε μεγάλη θλίψη την οικογένεια τους, συγγενείς φίλους και πατριώτες για τον άδικο χαμό τους, αφού έπεσαν κι αυτοί υπόμεντα τη σαφάλτη.
- Στο Spartanburg S.C. πέθανε ο **Δημήτρης Γεώργας**, άνδρας της Ντάνας I. Κοψιαύτη, 62 ετών, αφήνοντας απαρηγόρητους τη γυναίκα του και τα τρία παιδιά του.
- Στις 2 Μαΐου 1992 πέθανε στη Μελβούρνη ο **Πάνος Βραζάνης**, 56 ετών από τη Μεγάλη Βρύση.
- Στην Αθήνα πέθανε και κηδεύτηκε η **Αθηνά Ορφανού** (γένος Κερχούλα) 86 ετών.
- Στην Αθήνα πέθανε και κηδεύτηκε η **Κλημεντία σύζ. Γεωργίου Φλώρη** (γένος Πανούση). Από την Αμερική ήλθε ο εγγονός της Χρήστος Σ. Κοψιαύτης να αποχαιρετήσει τη γιαγιά του στην τελευταία της κατοικία.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΡΑΧΟΒΙΤΩΝ ΑΙ ΚΑΡΥΑΙ CHARLOTTE

Ο αγαπητός φίλος των ΚΑΡΥΩΝ, γραμματέας της Αδελφότητας Charlotte κ. Ανδρέας Βαστής μου έστειλε και εφέτος το ετήσιο περιοδικό που εκδίδει η Αδελφότητα κάθε χρόνο, τον Αύγουστο, και είδα ότι περιέχει ενδιαφέροντα άρθρα και ομιλίες, τις οποίες, με την άσειά τους, θα δημοσιεύω στο επόμενο φύλλο. Ιδιαίτερα σημαντικές θεωρώ τις συνεργασίες των νέων, όπως το χαρετισμό του γιατρού Πάνου Ευστρ. Μαυροειδή και το άρθρο του Γιάννη Τάκη Κουτσόγεωργα, που το αφιερώνει με τόση αγάπη, στη γιαγιά του. Σύγχαρητήρια σε όλους.

Για το νέο έτος 1993 ευχόμαστε να είναι εξίσου δημιουργικό, με υγεία και ευτυχία για το Δ. Συμβούλιο και όλα τα μέλη.

Επίσης ευχαριστώ το γραμματέα για το ενημερωτικό γράμμα καθώς και το Δ. Συμβούλιο που πήρε την απόφαση να γίνει η Αδελφότητα τακτικό συνδρομητής της εφημερίδας.

Αννίτα Γκλέκα - Πρεκεζέ

ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΠΟΥΔΕΣ ΤΟΥΣ

— Η **Άννα Νιούστακη**, κόρη της Βάσως Καπονικολού, αποφοίτησε από τόπο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Αθηνών.

— Η **Σοφία Κώστα** λεβεντάκη πήρε δίπλωμα.

— Ο **Χάρης Αθαν. Κωνσταντόπουλος**, γιος της Καίτης Καρδαρά, πέτυχε στις Πανελλαδικές εξετάσεις και μπήκε στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πανεπιστήμιο Πειραιά, (Τμήμα Στατιστικής Ασφαλιστικής).

— Η **Μαρία Ρούσσου**, κόρη της Ντίνας Α. Βαστή, πήρε πτυχίο Στατιστικής Πληροφορικής από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΑΣΟΕ) και θα συνεχίσει μεταπτυχιακά στην Αμερική.

— Ο **Δημήτρης Νικ. Κονιδάρης** (γιος της Παναγώτας Κλημαντήρη) από το Τσούνι πέτυχε στις Πανελλαδικές εξετάσεις και εισάγεται 2ος στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΑΣΟΕ) τμήμα Πληροφορικής.

— Η **Αγγελική Γαλάτα**, εγγόνια της θείας Αγγέλως από του Κλαδά εισάγεται με εξαιρετική επιτυχία στην Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Πατρών.

— Ο **Αλέξανδρος Δημ. Βελδέκης** πέτυχε στον Οικονομικό Πανεπιστημίου Πειραιώς.

— Η **Πρεδάρη Παν. Δημητρούλα** πέτυχε στα ΤΕΙ Αθήνας, Τμήμα Αρχιτεκτονικής.

— Ο **Κώστας Νικ. Μαντζουράνης** από τα Βούρβουρα, πτυχιούχος Ε.Μ.Π. Αθήνας, πήρε Master's από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου στη Ψηφιακά Ηλεκτρονικά.

— Ο αδερφός του **Πάνος** (πολιτικός μηχανικός) στο Μαραθώνιο Δρόμο της 18ης Οκτωβρίου 1992 (κλασσική διαδρομής) τερμάτισε 80ός σε σύνολο 2.000 δρομέων, διεθνούς συμμετοχής ως αθλητής του Αθλητικού Συλλόγου Βουρβούρων.

— Ο **Χριστόφορος Τουρόγιανης** πήρε δίπλωμα Ηχοληψίας από το Πανεπιστήμιο της Μελβούρνης.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΟΜΟΓΕΝΕΩΝ

Στη σπίλαια της εφημερίδας ΚΑΡΥΕΣ γράφω όλους τους συμπατριώτες που έρχονται από το εξωτερικό, γιατί αυτοί πιστεύων ότι είναι ένα καλώσορισμα που το απευθύνουν οι ΚΑΡΥΕΣ στους ξενιτεμένους, αλλά και μια έκφραση χαράς γι' αυτούς που έρχονται και για τους δικούς τους που τους υποδέχονται.

Συμβαίνει όμως συχνά να παραλείπων ονόματα, όχι από πρόθεση — το έχω τονίσει επανειλημμένως — αλλά είναι τόσος ο φόρτος της δουλειάς σε κάθε έκδοση και είναι ανθρώπινο να γίνονται παραλείψεις. Πρόπεροι δεν έγραψα στις αφίξεις τους φίλους Βασίλη Κοψιαύτη και τη Λούλα, με τους οποίους κάνωμε συχνά παρέα όλο το καλοκαίρι.

Εφέτος έχουμε παλιούς δεσμούς φίλους από το Τσούνι και Κλαδά. Ιστος είναι και άλλοι που ελπίζω ότι δεν θα παρεχθήσουν την παραλείψη αυτή. Ας κάνουμε όμως μια προσπάθεια να με ενημερώνουν.

Συνέχισαν να έρχονται στην πατρίδα και μετά τον Αύγουστο αρκετοί Αραχοβίτες, που έρχονται ότι και το Φθινόπωρο είναι διόρφωφα τα χωριά και τα σύκα και τα σταφύλια αργούν να γίνουν. Και ακόμη αργότερα το μάξεμα των κάστανων και των καρυδιών, η έλευση στο δάσος, τα κιτρινισμένα φύλλα στα Ρόγια δίνουν εξηγηστή ομορφιά σε όλα τα χωριά του Πάρνων.

— Ο **Πάνος Κόκαρης** ήλθε από το Chicago με τη γυναίκα του Χρυσο

ΕΠΙΣΗΜΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ, ΣΤΗ ΒΑΜΒΑΚΟΥ

Κυριακή 25 Οκτωβρίου 1992

Με φροντίδες του Συνδέσμου των Απανταχού Βαμβακιτών Αθήνας, οργανώντας και έγιναν τα αποκαλυπτήρια του μνημείου των Βαμβακιτών που συκοτώθηκαν κατά τη διάρκεια της Γερμανικής Κατοχής και του Εμφύλιου. Από την Αθήνα ήλθαν με πούλια, 50 περίπου Βαμβακίτες, καθώς και αρκετοί από τη Σπάρτη και άλλα μέρη καθώς και αρκετά ξένοι. Το μνημείο ψεωρέται από το Σύνδεσμο σύμβολο ενότητας όλων των Βαμβακιτών, αφού σ' αυτό μνημονεύεται για τη δύματα της περιόδου 1940-1949.

Το πρόγραμμα άρχισε με επιμνημόσυνη δέηση που έψαλε ο ιερέας του χωριού Θόδωρος Χάρακας ακολούθησαν ομιλίες: εκ μέρους του Συνδέσμου, εκ μέρους της Νέας Ζωής ο πρόεδρος Γάννης Βελδέκης, και ο βουλευτής Παρ. Φουντάς. Έγινε απαγγελία ποιήματος που έγραψε ο γιατρός Πάνος Βελδέκης και το απήγειρε ο γιος του γιατρός Δημ. Π. Βελδέκης, έγινε προσκλητήριο νεκρών και κατέθεσαν στεφάνια: Εκ μέρους του Συνδέσμου, ο Πρόεδρος κ. Ιάσονας Βούρβουλης, ο πρόεδρος της Καινότητας Λεμπέσης Γεώργιος, εκ μέρους της Νέας Ζωής ο κ. Ιω. Βερδήλος, εκ μέρους του κ. Σταύρου Βούρβουλη της Παναγιώτας Καραχάλιου και ο κ. Νίκος Βούρας.

Ήταν μια ημέρα γεμάτη συγκίνηση και τα μάτια όλων ήταν γεμάτα δάκρυα για την ξανθέφερα στη σκέψη όλων αγαπημένα πρόσωπα, γονείς, αδελφιά, συγγενείς, γείτονες, που πότισαν με το αίμα τους το χώμα της Βαμβακούς.

Η εφημερίδα ΚΑΡΥΕΣ θα δημοσιεύσει σε συνέχεις τους λόγους και το ποίηματι αόλα μαζί είναι αδύνατον να δημοσιευθούν.

Αείμνηστοι αγαπημένοι μας αδελφοί

Ο Σύνδεσμος των απανταχού Βαμβακιτών που βίωσε και συκλονίστηκε από το δράμα της θυσίας σας, παρίσταται τη στιγμή τούτη στην απόστολη ελαχίστου φόρου τιμής προς εσάς τους έξοχους μάρτυρες της ειρήνευσης της Πατρίδας μας.

Κλίνουμε ευλαβίκα το γόνο εμπρός στο μεγαλείο της υπέρτατης προσφοράς του ύμιστου αγαθού, της ίδιας της ζωής σας. Με το δόκιο και αιώνα σας αίμα ποτίστε και καρποφόρησε το δέντρο της αγάπης, της ειρήνης και της συναδέλφωσης, ιδιαίτερα για τα οποία θα σας είμαστε εσαες ευγνώμονες.

Στον καθαγιασμένο τούτο τόπο του μαρτυρίου σας και από την ειρήνη πλάκα που είναι χαραγμένη τα σεπτά σας ονόματα, ένας νεορός πυρός με γαλάζια φλόγα θα υμόνεται στον Εθνικό μας ουρανό, για να φωτίζει και να διδάσκει τις επερχόμενες γενεές, διά της πανανθρώπινα ιδεώδη εδραιώνονται ύστερα από ολοκαυτώματα και θυσίες, σαν το λαμπρό σας παράδειγμα.

Η δόξα και η μνήμη σας

να ζουν αιώνια

Νικόλαος Σκαρμούτσος

Τα ονόματα των θυμάτων της Κατοχής περιόδου 1941-1949 που αναγράφονται στο Μνημείο της Βαμβακούς αλφαριθμητικά, με την ηλικία και την ημερομηνία θανάτου τους, είναι τα ακόλουθα:

1. Αλεξανδράκης Ι. Δημήτριος, 16 ετών - 9.10.46. 2. Αλεξανδράκης Δ. Ιωάννης, 55 ετών - 9.10.46. 3. Αλεξανδράκης Π. Νικόλαος 5.7.44. 4. Βελδέκης Λ. Αλέκος, 20 ετών - 9.10.46. 5. Βελδέκης Δ. Ανάργυρος, 31 ετών - 9.10.46. 6. Βελδέκης Ι. Ανάργυρος, 22 ετών - 9.10.46. 7. Βελδέκης Σπ. Δημήτριος, 73 ετών - 9.10.46. 8. Βελδέκη Κ. Ελένη, 20 ετών - 9.10.46. 9. Βελδέκη Ν. Κωνσταντίνος, 43 ετών - 9.10.46. 10. Βελδέκης Κ. Νικόλαος. 11. Βελδέκης Κ. Σπύρος. 12. Βελδέκης Ε. Χαράλαμπος, 48 ετών - 9.10.46. 13. Βερδήλος Ηλ. Ιωάννης, 58 ετών - 9.10.46. 14. Βούρας Ζ. Ανδρέας, 80 ετών - 9.10.46. 15. Βούρα Α. Κασσιανή, 20 ετών - 9.10.46.

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

Στα πλαίσια του ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΚΤΑΣΕΩΝ για τα έτη 1992-1993 η Επιτροπή Τιμών και Εισοδημάτων με εισήγηση του Υπουργού Γεωργίας αποφάσισε τη διάθεση ποσού ύψους 1,1 δισεκατομμύρια για την ενίσχυση επενδύσεων που αφορούν την εφαρμογή δασικών μέτρων σύμφωνα με τους Κανονισμούς της ΕΟΚ, η οποία συμμετέχει με ποσοστό 65%, Δικαιούχοι των ενισχύσεων αυτών είναι ψηφιακά ή νομικά πρόσωπα δηλαδή γεωργοί ιδιοκτήτες γης, Δήμοι και Κοινότητες.

Μεταξύ των δασικών ειδών είναι η καλλιέργεια Καρυδιάς και Καστανιάς που πιθανόν να ενδιαφέρουν τους κατοίκους των χωριών του Πάρνωνα, διότι ευδοκιμούν αυτά τα είδη, ώστε συμμετέχοντας σ' αυτό το πρόγραμμα μπορούν να ενισχύσουν το εισόδημά τους, αξιοποιώντας δασικές εκτάσεις που τους ανήκουν.

Συγκεκριμένα το πρόγραμμα προβλέπει τις εξής ενισχύσεις:

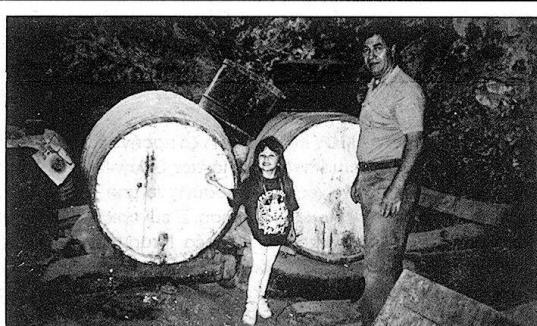
- Ποσό μέχρι 60.000 δρχ. το στρέμμα για αναδάσωση.
- Ποσό έως 28.000 δρχ. το στρέμμα για τη βελτίωση των δασικών εκτάσεων.
- Ποσό μέχρι 400.000 δρχ. το χιλιόμετρο για την κατασκευή δασικών δρόμων.
- Ποσό έως 3.500 δρχ. το στρέμμα για την κατασκευή έργων υδροληπίας και την δημιουργία αντιπυρικών ζωνών.
- Ποσό μέχρι 3.500 δρχ. το στρέμμα για την διατεθεί στα πλαίσια επηρείας προμοδότησης για την διατήρηση του δάσους.

Η επίσημας αυτή προμοδότηση θα διαρκέσει 20 έτη.

Δικαιούχοι των ενισχύσεων αυτών είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, δηλαδή γεωργοί ιδιοκτήτες γης. Δήμοι, Κοινότητες κ.λτ.

Ίσως ο πρόεδρος Κοιν. Καρυών κ. Δημήτριος Λεβεντάκης, ο οποίος προέρχεται από τη Δασική Υπηρεσία μας δώσει σαφέστερες πληροφορίες για την ερμηνεία της εγκυκλίου.

Α.Γ.Π.

Ο Πάνος Κάκκαρης με την κόρη του Σταθούλα - Θεοδώρα στο υπόγειο του σπιτιού του στο «Βράχο».

«Αυτά τα βαγένια», όπως γράφει ο ίδιος, «μια φορά κι έναν καιρό γέμιζαν κάθε χρόνο με κρασί μυρωδάτο και πολλοί πέρασαν από κει και ήπιαν και γλέντησαν, αλλά και για πολλούς ήταν ώρες δύσκολες και εφιαλτικές. Αφιερώνω τη φωτογραφία στους καλούς μου φίλους για να θυμηθούν τα παλιά και να γυρίσουν τη σκέψη τους πίσω: Δήμοι Αρδάμη, Γιάννη Πουλοκέφαλο, Δήμοι Κουτσόγεωργα, Ντίνο Πετρούλια, Κυριάκο Θεοδωρίδη, Παρασκευά Κερχουλά».

Σημείωση εφημερίδας:

Η μικρή Σταθούλα, το καλοκαίρι στο χωριό, όπως χαιρετούσες κάποιον έλεγε: Είμαι η Σταθούλα Κάκαρη, είμαι Ελληνίδα, και η Μακεδονία μας είναι Ελληνική!

16. Βούρας Π. Ιωάννης, ετών 59 - 9.10.46. 17. Βούρας Ι. Χαράλαμπος, 18 ετών - 9.10.46. 18. Βούρας Β. Χαράλαμπος, 26 έτών - 9.10.46. 19. Βούρρης Χρ. Χαράλαμπος, 20. Βρούντα Π. Ελένη, 36 ετών - 9.10.46. 21. Βρούντας Θ. Παναγιώτης, 42 ετών - 9.10.46. 22. Γαλάτας Ν. Αναστάσιος, 23. Γαλάτας Κ. Νικόλαος, 24. Ζορμπά Γ. Ευγενία, 25. Ζορμπάς Ευθ. Παναγιώτης, 26. Θεοφίλη Ι. Αθανάσιος, 9.10.46. 27. Θεοφίλη Αρ. Γεωργία, 22.3.44. 28. Κανατάς Χ. Κωνσταντίνος, 29. Κανατάς Κ. Χαράλαμπος, 64 ετών - 9.10.46. 30. Κανατάς Χ. Παναγιώτης, 18 ετών - 9.10.46. 31. Κανατάς Χ. Παναγιώτης, 18 ετών - 9.10.46. 32. Καραχάλιος Π. Σπύρος (στο Μονοδέντρι με τους 118), 33. Κεχαγιάς Βλ. Γεώργιος, 9.10.46. 34. Κοκκίνης Λ. Αλέκος, ετών 17 - 9.10.47. 35. Κοντομπάσης Κύρ. Δημήτριος, ετών 37 - 9.10.46. 36. Κοντομπάσης Κύρ. Κωνσταντίνος, 37 ετών - 9.10.46. 37. Λαβατζή Δ. Παναγιώτης, 75 ετών - 9.10.46. 38. Λαβατζή Δ. Παναγιώτης, 38 ετών - 9.10.46. 39. Λεμπέσης Κύρ. Κωνσταντίνος, 50 ετών - 9.10.46. 40. Λεμπέσης Κύρ. Σταύρος, 18 ετών - 9.10.46. 41. Λιανός Γ. Νικόλαος, 5.7.44. 42. Λιανός Θεοφ. Παναγιώτης, 5.7.44. 43. Λιανός Γ. Σφρίνα, 5.7.44. 44. Μάνδρος Γ. Μαχαρήλης, 45. Μαρτόπουλος Σπ. Γεώργιος, 18 ετών - 9.10.46. 47. Πρεδάρη Ι. Δημητρούλα, 35 ετών - 9.10.46. 48. Πρεδάρης Π. Ιωάννης, 40 ετών - 9.10.46. 49. Ρηγόπουλος Φ. Παναγιώτης, 22 ετών. 50. Σκούπης Κ. Παναγιώτης, 36 ετών - 9.10.46. 51. Σουρλή Θ. Πετρούλα, 49. 52. Τρουποδικάς Γ. Κωνσταντίνος, 67 ετών - 9.10.46. 53. Τρουποδικάς Αν. Βασιλείος, 38 ετών - 47. 54. Φώτος Γ. Δημήτριος, 55. Φώτος Γ. Ιωάννης, 56. Φλώρος Δ. Λεωνίδας, 9.10.46.

προβλημάτων του χωριού μας. Οι καιροί δεν πειριμένουν.

Την ώρα αυτή, που το χωριό μας ερημώνει, είναι ντροπή να αναμοχλεύσουμε πάθη και να δείχνουμε στα μάτια των έξων οτι οι Βαμβακιτές είναι των Βαμβακιτών οι μεγαλύτεροι εχθροί.

«ΤΑ ΒΑΣΣΑΡΕΙΚΑ» ΚΑΙ ΤΑ ΒΕΡΡΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Από τη Γεωργία Ζαχαρακοπούλου

ΤΑ ΒΑΣΣΑΡΕΙΚΑ

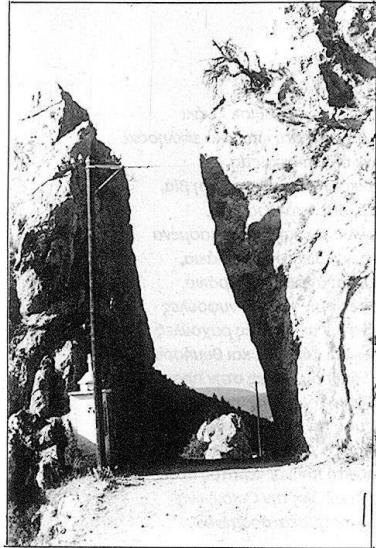
Μονή Αγίων Αναργύρων

Ανοιχτό και φιλόξενο σε όλους τους προσκυνητές που θα περάσουν από εκεί είναι το Μοναστήρι της περιοχής, από ανατολής μέχρι δύσης του ηλίου εκτός των ωρών 2 μ.μ.-4 μ.μ. όπως μας πληροφόρησε ο μοναχός της Μονής κ. Πάμφιλος.

Περιβάλλον και Ζωή

Άρχισαν δεινά-δεινά να ξαναβλαστώνουν οι καμένοι θάμενοι από τις φωτιές του 1989 στο δρόμο λίγο πριν το γεφύρι της Κελεφίνας μέχρι τον Αη Βασιλή. Ας φαντασθούμε πως θα ήταν η διαδρομή αυτή αν δεν ξαναφύτρωναν δεξιά ή αριστερά του δρόμου οι κουμαριές, τα Τσάρα, τα σπάρτα, τα ρύκια, ή τα πουρνάρια - Απέραντη θλίψη. Ευτυχώς και μη χειρότερα.

Έτσι θα αρχίσει πάλι να ιστοροπεί το Οικοσύστημα στην περιοχή, γιατί εκτός της φυσικής ομορφιάς που προσφέρει το τμήμα αυτό του δρόμου, στους παραπάνω θάμνους ζουν ή βρίσκουν καταφύγιο διάφορα ζώα όπως αλεπούδες, λαγοί, χελώνες, σαύρες, πουλιά, έντομα κ.ά. που πολλά από αυτά στηρίζουν τη τροφή τους σ' αυτά τα φυτά.

«ΣΟΥΔΙΤΣΑ»
μέσα από την
οποία περνά
ο δρόμος που
μας οδηγεί
στα Βέρρια.

Κοινωνικά Αφίεση Ομογενών

Αφίχθηκαν από το εξωτερικό για οιλγονίμερες διακοπές το Μάρτιο στο χωριό ο Νικόλαος ή Μαριγούλα Σταυροπούλου, Ο Γεωργίος Ψαλίδας κι η Γεωργία Καραλή-Οικονομίδη. Επίσης αφίχθηκαν τελευταία ο Πατρός Γιάννης Ζαχαρακόπουλος. Ο Ανάργυρος

Ψαλλίδας με τη σύζυγό του Χρυσούλα και την πεθερά του Γιαννούλα Σταύρα.

Ο Γιάννης Φλώρος με την πεθερά του Διαμάντω Καραφώτη.

Θάνατοι

Πέθανε και κηδεύτηκε στο Χαλάνδρι Αττικής, όπου διέμενε, η Διαμάντω Λάσκαρη επών 97.

Πέθανε στη Σπάρτη και κηδεύτηκε στο Βασσαρά η Ελένη Σπυροπούλου.

Από Τροχαίο απύχημα έχασε τη Ζωή της η Μαρίνα Πορφύρη - σύζυγος του Παντελή Καρρά.

«ΤΑ ΒΕΡΡΙΩΤΙΚΑ»

«Νέες κατοικίες στα Βέρρια»

Δύο Νέα Σπίτια κατασκευάζονται τελευταία στα όμορφα Βέρρια, κοντά στην Πλέτρινη Βρύση στου Ψαλλίδα, επί του Κοινοτικού Δρόμου.

Πρόκειται για το σπίτι του Γεωργίου Σγουρίτσα, Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και το σπίτι του Κώστα Παπαντώνη, επιχειρηματία.

Την τελευταία πενταετία επισκευάσθηκαν και ανακαίνισθηκαν αρκετά από τα παλιά σπίτια, όπως των κ.κ. Στράτη Κούτσαρη, Αφών Σγουρίτσα, Αφών Κανέλλου, Π. Σακελάρη, Γ. Μασγανά, Δήμου Σταύρα, Αντώνη Μιχόπουλου, Σταύρου Νικολέτου, Π. Θεοφίλη Μαρίνου Κορμά, Σπύρου Καραλή, Γιάννη Ζέρβα, Π. Τσουρούνη, Πάνου Ροντήρη, Γεωρ. Σταυρόπουλου, Γαβριήλ Πανώργιου και άλλων.

Παρήγορο είναι ότι προς το παρόν δεν έχει αλλοιωθεί ή οικιστική μορφή που επικρατεί στο χωριό. (Τρίχιχη στέγη - Ξύλινα κουφώματα καρφωτά - καπνοδόχες, κ.ά.), και αυτό γιατί τα σπίτια που επισκευάζονται ξανακαλύπτονται στην οροφή με στέγη από Γαλλικά ή ρωμαϊκά κεραμίδια, και τα παλιά κουφώματα αντικαθίστανται με νέα, ξύλινα ως επί το πλείστον.

Όλοι μας καλό είναι να χρησιμοποιούμε στις κατασκευές όσο αυτό είναι εδώ δυνατόν - τουλάχιστον στις εξωτερικές όφεις των σπιτιών, όχι μόνο στα Βέρρια αλλά στο Βασσαρά γίνηται υλικά όπως κεραμίδι, ξύλο, πέτρα, τα ασβέστη κ.ά.

Σουδίτσα - Αη Γιαννάκης

Έχει κανείς κοιτάζει δεξιά του δρόμου στη Σουδίτσα ή στον Άη Γιαννάκη καθώς πηγαίνουμε στα Βέρρια;

Τα Σκουπίδια δύστοπα πάνε ή κατηφορίζουν και σε λίγο θα επιπλέουν στο λιγοστό νερό που φέρνει τούτη την ώρα το ποτάμι «Ο ΓΟΡΓΙΑΣ». Ντροπή!

Τι πράγμα κι αυτό να μεταβάλλομε τις ωραίες βουνοπλαγιές με τα έλατα, τις πουρναριές και τα ρύκια, σε κρεμαστούς κήπους σκουπιδιών.

Στο Βασσαρά λειτουργείται τελευταία χρόνια Σκουπιδόποιος με εύκολη πρόσβαση για τους Βασσαράρους ή τους Βερριώτες αλλά κατ' ανάγκη και για αυτούς ακόμη τους Τζιτζινιώτες...

ΚΛΑΔΑΣ 25 Μαρτίου 1948. Διακρίνονται οι αείμνηστοι παπα-Χούπης με τους δύο ψάλτες Κων/λο Γάνωρη και Αλεξανδράκη. Μαθητές και μαθήτριες, των δύο σχολείων Τσούνι και Κλαδά (από δεξιά). Ανίτα Γκρέκα, Μαΐμώνης Γιώργος Σάββη Κουμανταράκη, Αλέκος Στελλάκος, Δημήτρης Π. Κυριαζής, Χριστίνα Παπαδημήτρη, Ασπασία Σπουδαία.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ

ΠΑΠΑ-ΚΩΣΤΑ ΧΟΥΠΗ 91978-1963)

ΤΟ ΤΣΟΥΝΙ (που ακόμη κοινάται)

Το μικρό μας χωριούδικι είναι ένα στολιδάκι

που όλοι όσοι τ' αντικρύζουν τους κατοίκους μακαρίζουν

δια τα χαρίσματα του κι όλα en γένει τ' αγαθά του!

Τι του λείπει και δεν έχει; το νερό που πάντα τρέχει

και οι κάτοικοι τ' ορίζουν και ελεύθερα ποτίζουν!

Τα σιτάρια ή τα λαδιά πορτοκάλια ή αλδίδια;

ή σταφύλια ή καϊσιά όλα τάχουμε περίσσεια,

με εξοχικά ωραία κάθε βράδυ με παρέα.

Ως και από την... Ευρώπη στην Κυρά την Πηνελόπη

έρχονται οι τσακιάρεινοι και οι φιδοφαγωμένοι

κι όλοι ενθουσιασμένοι επιπτέρεφουν γιατρέμενοι!

που οι γιατροί όλοι απορύνει και δεν έχουν τι να ειπούνε

και τραβούνται τα μαλλιά τους που τους πάρνει τη δουλειά τους.

Και, αν μερικοί μας είπουν μήπως τίποτε μας λείπουν;

κάποια μέρα θα ξυπνήσουν οι Μικροί που ναι οι Πολλοί

και θα πούνεις εις τους άλλους τους Ολύγους τους Μεγάλους

πως κυρίως και εν πρώτοις μας χρειάζεται Κοινότης

Καιρός είναι να σκεφθούμε να αυτοδιοικηθούμε!

Δεν πειράζεις αν ο αγρότης δεν θα λέγεται... Δημότης

Η πρόσδοση και η ενότητα είναι μόνο η Κοινότης.

(Τους έναντι στίχους εγραπτούνται το 1959). Κων. Χούπης - Ιερεύς

Σημείωση εφημερίδας: Το χωριό Τσούνι ανήκει στο Δήμο Σπαρτιάτων και από το 1950 υπήρχε η διαμάχη αν πρέπει να παραμείνει ως προάστιο στην Σπάρτη ή να γίνει ανεξάρτητη Κοινότητα. Σε όλες τις σημειώσεις του ο παπα-Χούπης αναφέρει ως «οιλίγους» τους εξής μακαρίτες Ηλία και Δήμο Γρηγόρη, Σπύρο Κουμανταράκη και τον Π.Ζ. Γιάνναρη που αποτελούσαν την επιτροπή υδρευσής του χωριού που αργούσε να γίνει και μεταφερόταν συνεχώς ως υπόσχεση στις επόμενες Δημοτικές εκλογές, μέχρι το 1960, που επι τέλους υδρεύτηκε το χωριό από το υδραγωγείο Σπάρτης.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Ο Δήμος και η Ευαγγελία Θ. Κάκαρη κατέθεσαν στο Σύνδεσμο των Απανταχού Καρυατών Αθήνας ποσό δρχ. 20.000 εις μνήμην των θανόντων (στρατιωτικών και πολιτών) κατά τους πολέμους εναντίον των Ιταλών και Γερμανών, στη διάρκεια της εχθρικής Κατοχής, και τους εμφυλίους πολέμου με τις συγκρούσεις αντιπάλων Ελληνικών μιάδων, μέχρι της σημειώσεως όλων των Ελλήνων.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΘΕΟΤΟΚΗ ΠΙΤΣΙΟΥ

Η Αφροδίτη Θ. Πίτσιου, με τη συμπλήρωση 3 ετών από τους θανάτου του συζύγου της Θεοτόκη Πίτσιου, πρόσφερε στο Άσυλο Ανιάτων Σπάρτης ποσό δρχ. 50.000 αντί μνημοσύνου.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

ΑΝΔΡΕΑ ΒΑΣΤΗ γραμματέα Αδελφότης Καρυατών. Ευχαριστώ για το Επίσιο Δελτίο της Αδελφότητας Charlotte 1992 που μας στελλατε. Συγχαρητήρια για την επιτυχία του Αραχοβίτικου Πανηγυριού στη Gastonia, που το διατηρείτε όλοι με τόση αγάπη κ